

მთავარ კომიტეტის ორგანო

№ 509

შაბათი, ივნისის 30

1923 წ.

ყოველდღიური გაზეთი

ზსსი 40,000

პროკას, ივლისის 1, პარტიის მთავარ კლუბში მოწვეულია საქ. მეფარცხენე სოც.-ფედ. პარტიის ტფილისის საქალაქო კონფერენცია

დღის წესრიგი:

1. საერთაშორისო მდგომარეობა.
2. პარტიული მუშაობა.
3. ტფილისის კომიტეტის ანგარიში.
4. მოხსენებანი ადგილებიდან.
5. მიმდინარე საკითხები.
6. არჩევნები ტფილისის კომიტეტის და სარევიზო კომისიისა.

დელეგატებს ირჩევს სარაიონო საზოგადო კრება.

ფრაქციები, ახალგაზრდათა კავშირი და სტუდენტთა ორგანიზაცია გზავნის თითო დელეგატს

სათათბირო ხმით.

კონფერენცია გაიხსნება დილის 11 საათზე.

ტფილისის კომიტეტი.

ყოველი კარტული კლუბის საზოგადოებრივი

შაბათს, 30 ივნისს

ს. ზაფალიშვილის საღამო

პროგრამა:

1. უმსავალი სიტყვა
ალ. წერეთლის.
2. ზარმოდგენა.
3. საკონსერსო
განყოფილება.
4. დეკლამაცია

მონაწილეობენ:

მწერლები:

ს. აბაშელი,

ს. ფაშალიშვილი,

ოზოლი მუშა,

გ. ქუჩიშვილი,

დ. ცვარამი,

დემნა შენგელაია,

მის. ბოკორიშვილი,

ალ. წერეთელი და სხ.

დრამის არტისტები:

ალ. იმედაშვილი,

ტასო აბაშიძე,

თამარ ჭავჭავაძე,

ნ. კასრაძე და სხ.

მოკლედები:

ვ. შარაშიძე,

ქაშაშვილი,

მარგარიტა გოგლიჩიძე,

თამარ ნიკოლაძე,

დ. აკოფაშვილი,

ნ. სტარაჩოვა,

დები თარხნიშვილები,

და სხ.

რომანოვები:

ზ. ბახუტაშვილი-ბელ-

სკისა,

და სხ.

დასწყისი საღამოს 8 ნახ. საათზე.

4-3

როდემდის?

საფრანგეთი უკვე დაეპატრონა გერმანიის უდიდეს ოლქს. რუტში მცხოვრებნი, 5 მილიონი სული, ოკუპანტების რეჟიმს განიცდიან. საფრანგეთი ხელს არ უშვებს რუტის ოლქს, სანამ გერმანიის არ შეასრულებს სარეპარაციო ვალდებულებებს. გერმანიის მთავრობა ქრისტიანობის ფილოსოფიის მტკიცით იცავს და სახელმწიფო დებულებად მიუჩნევს „არა წინააღმდეგობა ბოროტსა“. რუტის ოლქის მუშათა კლასმა იცის, რომ ბოროტების არა წინააღმდეგობა აბსოლუტური ბოროტებაა და კიდევ მიმართავს გაფიცვებს. რუტის მუშების ძალა სუსტია. საფრანგეთის იმპერიალისტების წინააღმდეგ.

ცხადია, საფრანგეთის თარეშ ვერ შეუღიგდება ინგლისის პოლიტიკის მესვეურნი. მათვის ბიულეტენი იყო გერმანიის ჰეგემონობის ზრდა, რომელიც მძლავრ კონკურენტად მოეგლინა ინგლისს, მაგრამ მისთვის ბიულეტენი საფრანგეთის გაძლიერება. როგორი ორქოფული, ბუნდოვანი და გაურკვეველი არ უნდა იყოს ინგლისის პოლიტიკა, იგი მაინც არ შეიძლება არ ისახავდეს მიზნად საფრანგეთის გაძლიერების შესუსტებას, ხოლო გერმანიის დაპყრობის მდგომარეობაში დარჩენას.

ორივე ერთად, როგორც საფრანგეთი ისე ინგლისი, გერმანიის დაპყრობის მიზნად ისახავენ ამ უკანასკნელის დაკეცვას, განადგურებას, ისაა შორის წინააღმდეგობა იწყება ნადავლის მითვისების დროს, რაც გერმანიისათვის რა თქმა უნდა, სულ ერთია.

გერმანიის თუ ერთი მხრივ კონკურენტი იყო ინგლისის მრეწველობის, ამავე დროს მომხმარებელი იყო. გერმანიის ამოღობვა ევროპის ეკონომიკური ცხოვრებიდან, მისი ჩაყენება საოკუპაციო

პირობებში, ანგრევს არა მარტო გერმანიის მეურნეობას, არამედ ევროპასაც.

როდემდის შეიძლება გაგრძელდეს ასეთი პოლიტიკური და ეკონომიკური წინააღმდეგობანი? როდემდის შესძლებს გერმანიის ასეთი უდიდესი ექსპერიმენტის ატანას?

დღევანდელი ხელისუფალი გერმანიისა „პასიურ წინააღმდეგობას“ უწევს თავდამსხმელებს, ე. ი. არ უწევს რეალურ წინააღმდეგობას. ასეთი მდგომარეობის დიდხანს შენარჩუნება თუ შეუძლებელია გერმანიის ხალხის მიერ, აგრეთვე უკუძღვრულია დიდხანს იმ ურთიერთობის დარჩენა, რომელიც არის საფრანგეთსა და ინგლისს შორის გერმანიის საკითხის მიმართ. უნდა ვიფიქროდ, რომ თანდათან მზადდება ნიდაგი ინგლის-საფრანგეთის კონფლიქტისათვის.

როგორც დეპუტები გადმოგვცემენ უკანასკნელი მოლაპარაკება ინგლისსა და საფრანგეთს შორის კონტრიბუციის საკითხის შესახებ სრულიად უშედეგოდ დასრულდა, საფრანგეთი იმდენათაუ კი გათავებდა, რომ რუტის საოკუპაციო ხარჯი სურს მოკავშირეთა საერთო ხარჯზე იანგარიშოს, რის შესახებ თვითა პალატაში დროსონი აცხადებს, რომ ინგლისის მთავრობას ამ საკითხზედ ჯერ არა აქვს გამომუშავებული თვალსაზრისი. ეს დიპლომატიური პასუხია, რომელიც მიზნად ისახავს საფრანგეთთან არ გაართულოს ურთიერთობა, მაგრამ ისიც ცხადია, რომ ინგლისის პოლიტიკური წრეები საიმედოებით არ ისმენენ საფრანგეთის ასეთ პრეტენზიებს.

ცხადია არსებული მდგომარეობის დიდხანს შენარჩუნება შეუძლებელია.

„საღამოობით სურათი იცვლება, „ქალ-ბატონები“ და ახალგაზრდა „ბატონები“ გაქათვითებულ ტანსაცმელში გამოდიან საღამურზე, რომელიც არის ერთადერთი შესაქარები ადგილი, ლაპარაკობენ მხოლოდ და მხოლოდ ქართულ ენაზე. თუმცა აქ ყველაფერი ქართულია, მე კიდევ არ მინახავს ქალაქი, რომელიც უფრო პატრიოტულად ყო-

გაზეთი „სტრიგუნა“ ღირს

თვიურად 1,000,000 მან.

ცალკე ნომერი ყველგან 40,000 მან.

რედაქცია და კანტორა: ტფილისი, სასახლის ქუჩა, № 6

ტელეფონი 10-84 — ფოსტის ყუთი, № 190.

წელიწადი შეიქმნა

განცხადების ზარი

1 გვ. 250,000 მან.

4 „ 200,000 „

საგაზეთო-განცხადების

1 გვ. 2,500,000 მან.

4 „ 2,000,000 „

განცხადებულება

ტფილისის აღმასრულებელ კომიტეტის სამმართველოს განყოფილების გამგისა
30 ივნისი 1923 წ.

თანხმად ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილებისა, ქალ. ტფილისის ფარგლებში არსებულ ყველა კერძო, საზოგადო თუ სახელმწიფო საეკონომიკური სამრეწველო წარმოებათა პატრონებს და გამგეებს ევალებათ დღიდან ამ განცხადებების გამოქვეყნებისა სასწრაფო წესით მოიყვანონ სრულ წეს-რიგში თავიანთი საეკონომიკური და დაწესებულებების წარწერები (ვიგესკები) შემდეგის დაცვით.

1. ყოველ საეკონომიკურ-სამრეწველო აუცილებლად უნდა ქონდეს წარწერა, რომელიც შეეფერება ეკონომიკის სახეს.

2. ყოველი საეკონომიკურ-სამრეწველო ძირითადი წარწერა უნდა იყოს აუცილებლად ქართულ ენაზე. დამატებითი წარწერები შეიძლება იყოს იმ ენაზე, რომელიც სურს წარწერის პატრონს.

3. წარწერების შედგენა და გამოცემა აუცილებლად უნდა დამთავრდეს ა. წ. 1 აგვისტომდე. ეკონომიკურ-მრეწველო, რომელიც თავის დროზე არ ასრულებს ამ განცხადებებს, მიცემულ იქნე ბიან პასუხის გეგმაში აღმინისტრაციული წესით.

ტფილისის მ. გ. მილიციის უფროსი ევალება ამ განცხადებების სწორედ ცხოვრებაში გატარება სამილიციო რაიონების უფროსების საშუალებით.

ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტის სამმართველოს განყოფილების გამგე, პრეზიდიუმის წევრი თაქაქიშვილი.

განც. აღმინისტრაციული ნაწილის უფროსი გ. ახვლედიანი.

„ფილიყოს განწყობილი თავის ეროვნულ თვით-სიყვარულს.“

„ქალაქში არ არის არც ერთი წარწერა დაწესებული და სხვა დაწესებულებებზე, არც „რუსულსა და არც სხვა რომელიმე ენაზე. დაწესებულებებში და ორგანიზაციებში კი „არ არის არც ერთი გასული ქალაქი, რომელიც ქართულ ენაზე არ იყოს დაწერილი.“

გაზ. „მუშა“ სამართლიანად დასძენს:

„ეს ადგილი უმეტესად გაკვრევისა გამოიყენებს მრავალში.“

რაშია საქმე?

ავტორი ისე სწერს ამას, რომ თითქმის უკერძო: უფროთ ქართულში ყველაფერი ქართულ ენაზე სწავრობესო.

რა საჭიროა ამის შესახებ აქ წერა და ისეც ასე ორქოფულად, რომელ ენაზე უნდა

იყოს მაშ კიათურაში საქმის წარმოება, ან წარწერები თუ არა ქართულ ენაზე?

ან რას ნიშნავს სიტყვები: „მე არ მინახავს ჯერ ქალაქი, რომელიც უფრო პატრიოტულად ყოფილიყოს განწყობილი თავის ეროვნულ თვისებებთან.“

რაჭოში არის ვითომ ასე პატრიოტულად განწყობილი? იმიტომ რომ ქართულად ლაპარაკობენ?

კიათურა ქართველი მუშებისა და გლეხების რევოლუციონური ცენტრია. მათი ენა არის ქართული და, რა თქმა უნდა, ქართულად ილაპარაკებენ.

ამის გამოტანა გაზეთის ფურცლებზე არის ან სოლომონ ზურგელიძისა ან და მიუტევებელი გაუფრთხილებლობა. პირველიც და მეორეც მზანშეუწონელი გამოსვლაა.“

ინგლის-საფრანგეთი

რუსეთი და საფრანგეთი.

მოსკოვი. 25 ივნისი. საფრანგეთის საეკონომიკური მისია პარიზს ბრუნდება. მისიის თავმჯდომარემ დი. უფერემ როსტას თანამშრომელთან საუბრის დროს განაცხადა, რომ მას მიაქვს რუსეთიდან ხე-ტყის და ხორბლის გატანის პირობების პროექტები. ეს პროექტები განსახილველად გადაეცა საფრანგეთის მთავრობას. დელეგაციის მორიგ ამოცანას შეადგენს—აიძულოს მთავრობა იცნოს, თუ გინდ დედაქალაქი, საბჭოთა მთავრობა და გამოგზავნოს მოსკოვში ოფიციალური საეკონომიკური წარმომადგენელი. ნავთის კონცესიები რუსეთში დღიდან შეუწყობს ხელს ამას, რადგან ნავთის საკითხი საფრანგეთში პირველი მნიშვნელობის საკითხია. ახლანდელი მდგომარეობა, როცა საფრანგეთი საჭირო ნავთის იღებს (?) და ამერიკიდან აუტანელ მდგომარეობაში აგდებს მას, თუ ამ სახელმწიფოებთან საფრანგეთს კონფლიქტი მოუვიდა. დიუფერემ დარწმუნებულია, რომ მისია შეასრულებს დანაპირებს, რადგან მას მხარს უჭერენ ფართო საზოგადოებრივი და კომერციული წრეები.

დელეგაციის ნაწილი რჩება მოსკოვში. საიდინაც გაემგზავრება ბაქოსა და თურქესტანში ნავთის სამრეწველოების დასათვალიერებლად.

საეკონომიკური ურთიერთობა საფრანგეთთან

პარიზი. 25 ივნისი. საფრანგეთის სენატის უკანასკნელ სხდომაზე სენატორი დე-მონეი შეეკითხა მთავრობას, ფიქრობს თუ არა ის მიიღოს მონაწილეობა სრულ-რუს. სასოფლო-სამეურნეო და განაცხადა, რომ მას სასარგებლოდ მიაჩნია მომზადდეს ნიდაგი რუსეთთან ურთიერთობის განახლებისათვის, რასაც დაეხმებათ მოითხოვენ საფრანგეთის ყველა დიდ ქალაქების საეკონომიკური პალატები. დე-მონეის განცხადების თანახმად, საბჭოთა მთავრობის მდგომარეობა სულ უფრო და უფრო მტკიცდება და საკითხი საფრანგეთსა და რუსეთს შორის საეკონომიკური ურთიერთობის შესახებ საბოლოოდ უნდა გადაწყდეს, ამასთანავე ერთად რუსეთში მიმავალ კომერსანტებს უნდა გაეწიოს სათანადო დახმარება.

ვაკრობის მინისტრმა უპასუხა, რომ მთავრობას არ მიუღია მიპატეხება გამოფენაში მონაწილეობის მიღების შესახებ, მაგრამ სრულ თავისუფლებას ანიჭებს ფრანგ-კომერსანტებს იმოქმედონ და მოუკიდებლად.

რუსეთი და ამერიკა.

ნიუ-იორკი. 25 ივნისი. „ნიუ-იორკ-ჰერალდ-ში“ მოთავსებული ამერიკის საეკონომიკური დეპარტამენტის განცხადება: „არავითარი შეთანხმება და ხელშეკრულება საბჭოთა რუსეთთან ამერიკის მთავრობას არ დაუდგია, მაგრამ ვაკრობა რუსეთთან მუდამ თავისუფალი იყო. ამერიკის მთავრობა არ ერეოდა და ხელს არ უშლიდა კერძო პირების და ფირმების ეკონომიკური საბჭოთა რუსეთთან. ამერიკის ბევრ ქალაქებში მოქმედებენ რუსეთის ოფიციალური და ნახევრად ოფიციალური ორგანიზაციები—„ცენტროსიოზი, არკოსი და სხვები.“

ლონდონის კონფერენცია

ლონდონი. 26 ივნისი. ოსმალეთის ვადის საკითხი ძლიერ უშლავს ხელს საზოგადოებრივ ურთიერთობებს და დიდ უკმაყოფილებას იწვევს მოკავშირეთა წრეებში. ლონდონში ფიქრობენ, რომ მიიმე საერთაშორისო მდგომარეობა აიძულებს ოსმალეთს ითხოვოს სესხი. ინგლისის პრესის აზრით კი, უთანხმოება ოსმალეთსა და მოკავშირეებს შორის იმდენად დიდია, რომ შეთანხმება შეუძლებელია თუ ერთი რომელიმე მხარე დათმობაზე არ წავიდა. ამიტომ პრესა დიდ იმედებს ამყარებს მოლაპარაკებაზე—რომის, ლონდონის და პარიზის კაბინეტებს შორის. ამ მოლაპარაკებაზე დამოკიდებული თუ როგორ დამთავრდება ვადის საკითხი კონფერენციაზე შექმნილი კრიზისი. საინტერესოა ის ფაქტი, რომ ინგლისის ხუთმა დიდმა სამრეწველო ფირმამ, რომლებიც მოლაპარაკებას აწარმოებდნენ ანგო-რასთან კონცესიების მისაღებად, უარი მიიღეს.

პარიზი. 26 ივნისი. ლონდონიდან მიღებული ცნობებით კონფერენციამ დაასრულა საზოგადოებრივ ურთიერთობების გადართვა. ოსმალეთის დელეგაციამ განაცხადა, რომ ის თანახმა არის მიიღოს ხელშეკრულების ეკონომიკური და ფინანსური მუხლები.

კონფერენციის კომისიებს გადაუტრიალეს რჩებათ სამი დიდი საკითხი: ოსმალეთის მიერ ვალზე პროცენტების გადახდის კონცესიების და სტამბოლის ეკონომიკური საკითხები. მოკავშირეების დელეგატები ამ საკითხების შესახებ მოელოდნენ ინსტრუქციებს თავიანთი მთავრობებიდან.

ბერლინი. 27 ივნისი. მოკავშირეები და ოსმალეთი შეთანხმდნენ ფინანსური საკითხების შესახებ. მოკავშირეებმა უარი სთქვეს სამხედრო კომპენსაციებზე. ოსმალეთმა კი უარი სთქვეს მოკავშირე-

პროკას

ამას წინათ გაზ. „ზარია ვოსტოკში“ დაიბეჭდა ვინმე ი. კუტუშინის კორესპონდენცია კიათურადან. ავტორი თითქმის გაკვირვებით აცხობებს მკითხველებს, რომ კიათურაში ყველაფერი ქართულადაა და ყველა ქართულად ლაპარაკობს. ამ წერილმა ბევრი მითქმა-მოთქმა გამოიწვია, რასაც ყურადღებას აქცევს გაზ. „მუშა“ (№ 181), რომელსაც მოჰყავს ხსენებული წერილიდან შემდეგი ადგილი:

„საღამოობით სურათი იცვლება, „ქალ-ბატონები“ და ახალგაზრდა „ბატონები“ გაქათვითებულ ტანსაცმელში გამოდიან საღამურზე, რომელიც არის ერთადერთი შესაქარები ადგილი, ლაპარაკობენ მხოლოდ და მხოლოდ ქართულ ენაზე. თუმცა აქ ყველაფერი ქართულია, მე კიდევ არ მინახავს ქალაქი, რომელიც უფრო პატრიოტულად ყო-

თ. ჯეფონი. შოთა 731. ჯეფონი არის ამჟღა
რია. კაცობისი აზრით „ამ მდინარის სახელის შე
საღარებლად მოტანა უნდა გვიჩვენებდეს, რომ პო
ეტს თურქისტანი ნახული ჰქონია“ (ივეკ, გვ. 61).
პირიქით, ჯეფონი, ეფრატის (ხ. 6 76), დიჯა
ლას (ტიგროსის), მტკვრის მოტანა ერთნაირი ოლქ
თია სწორად მე-12 საუკუნის მწერლებისაგან გად
სათქმელად დიდ მწუხარებისაგან მრავალ ცრმლ
დაღერისა, შეად.

ჩვენი მდებარეობა, ჩვენი მდგომარეობა, ჩვენი მოსაწონი და დასაწონი მხარეები აქ (სახ. მუსიკა-გალობაში) არის ჩამარხული და ეს უნდა გვეკონდეს ჩვენ, რადგან ჩვენ მხოლოდ ვგრძნობთ და მით ვგრძნობინებთ სივსაც და სხვისაც.

ძუკუ.

(სახალხო საქმე, 1919 წ. № 641)

25 წელიწადი შესრულდა მას შემდეგ, რაც სამეგრელო-სვანეთ-აბხაზეთურთ წარსდგა ფართე საზოგადოების წინაშე თავისი მუსიკალური ჰანგების შემდგომი ნიშანდობლობით.

სწორეთ ამ ჩვენ სულიერ კულტურის მთლიანობის ერთ-ერთ მებარილტრეთ უსათუოდ უნდა ჩაითვალოს პიონერი ამ საქმისა ძუკუ ლოლუა. პაპატარაობიდანვე სწავლა-აღზრდის სახსარს მოკლებული, ობოლი, თავისი ბუნებრივი ნიჭით და ხალხურ სიმღერებისადმი საკვირველ ალღოს მეოხებით, ის უახლოვდება სოფლის გლეხური ცხოვრების სინამდვილეს და ამ თავითვე ის უშუალო მონაწილე-მონაბრუნველი მუსურ-გლეხური დაავადებულ ყოფაცხოვრებისა, მისი ტანჯული დილინისა.

სწორეთ ამ გარემოებამ ძუკუ ლოლუას მუსიკალურ მოღვაწეობას წარუშლელი დალი დასვა და მიტომაჲ არის, რომ ეს მუსურ-გლეხური მოტივი მკაფიოდ გაისმის მთელს მის სამუსიკო ასპარეზზე.

მეგრელი გლეხის ყანის მუშაობის დროს, სამაგალითო „ნადური“ ან „ოყსონური“, მეურმის „მაღო ჩემი არაბა“ (მე და ჩემი ურემი), მწყემსური-ამის საუკეთესო ნიმუშებია.

ძუკუ ლოლუა მართლაც პირველი ხალხის შევლია, მისი წილიდან ნაშობი, მისი პირვარამის შემცველია.

ამრიგად ძ. ლოლუას მუსიკა, როდია მუსიკა „ზეგარდმო ცხებულთა“, მუსიკა „ჩინელთათვის“; არა, მისი მუსიკა იგივე მისი თანაზიარ-თანა-მომე-მუშა გლეხის მუსიკაა.

დაწყებული 1897 წლ., ვიდრე დღემდე, ის შეუწყვეტლევ ემსახურება თავის მოწოდებას: არ ღარჩენილა განსაკუთრებით დასავლეთ-საქართველოში არც ერთი დაბა-ქალაქი, სადაც ძუკუ ლოლუა ხალხური გუნდით არ გამოცხადებულიყო.

მეტია იმაზედ ლაპარაკი, თუ როდენი სიძ.

კორ. 56: „ტრილისა და მოთქმისაგან კიდე პლარა საქმე ჰქონდა: ტრილითა მინდორი მტკვრად შექნა და მოთქმითა მთა გაავსა“.

213: „მე ვისის სისხლისა ნაცვლად ჯეონსა ვადენ მისისა მტერისა სისხლთაგან და ჩემთა თვალთაგან. თუ ათასი ჯეონისა ოდენი სისხლი დაღვარა“.

შოთა 731: „ვერ გადვილდი ცრემლთა მისთა ჯეონითა თვალთა მინდნეს“.

813: „სდის ცრემლი თვალთაგან მზგავსად დილაჯის დენისად“.

830: „დიჯლადცა კმარის მას რომე თვალთაგან ცრემლი სდენია“.

ბაგრატ IV-ის ისტორიკოსს ჰქონია უტყუარი ცნობები შესახებ ერთ ისტორიულ შემთხვევისა, რომელიც მოჰხდა ჯეონის ნაპირებზე. მემატიანე სწერს (ქ. ცხ. 234): „გარდაიცვალა მეფე ბაგრატ თთვესა ნოემბერსა კდ, ქორინიკონი იყო სჷბ (+1072). და ამისევე ბაგრატის სიკვდილისა ჟამთა შინა მოიკლა სულტანი (=ალიპ-ალან) კაცისა ვის-განმე ბერისა თურქისაგან თავის ლაშქართა ხარგასა შინა: გაეღო ჯეონი 700.000 კაცითა, გაე-ლაშქრა თურქთა მეფესა ზედა. სამარცხანდისა სიხლოესა ციხესა მოადგა და მიუდგა მის ციხისა პატრონისა თურქისა-მიერ, და ვერღარა შეესწრო თურქი იგი ციხესა და დაჭრეს უწყალოდ მახე-ლითა“.

შოლისგორი (ტ. 2, გვ. 643) ეს ასე იყო: ალპ-ასლანი სასტიკად ებრძოდა ქართველებს, რომელთა დაპყრობა და გამაჰმადიანება სურდა. ქართველები მედგრად იცავდნენ თავიანთ მონასტრებს. ამ დროს აუჯანყდა მას თურქისტანი. ქართველებთან ბრძოლა დაავალა თავის შვილს ბა-ლუქშას, თვითონ 200.000 ცხენოსნით გაეჩქარა თურქისტანისკენ. ომის დასაწყისშივე 1072 წელს, ენუქერბოდა-რა ერთ ტყვეს სიკვდილით დასჯით, იმავე ტყვის-მიერ მოულოდნელად განგმირულ იქმნა თვითონ“.

ი. ჯამი. შოთა 371, 468, 903. ამირ-დარეჯ.

155: „ქიქათა და ჯამთა“.

ი. კოშკი. შოთა 319. ქ. ცხ. 1-234 (გ-XI ს.).

კოშკი წყაყისისა“.

იბ. მუშა. შოთა 18. ათონ-კრებ 1074 წლ., გვ. 50, 255.

იგ. სადაგება, სადაგი. შოთა 135. იგივე სიტყვა გვხვდება კორიდეთის სახარების ბოლო წარწერაში (ჩვენის Опис., 250). ამას ვიდრე ჩვენ განვმარტავდით, ერთი მეკლევარი აწარმოებდა სპარსულ ზოდენ-დან!

იბ. პაშა. შოთა 406: ძველი პაშა ბარა.

ვისრ. 40: პაშა საჭურჭლე, 278: პაშა წყალი; კრ. 2-121: პაშა წყავი. ინგ. პაშა-საკმაო: პაშა ხანი, პაშა წყალი, პაშა გზო გოთარით.

ნელით, როდენი დუხპირი ბილიკებით იყო ფენი-ლი მისი სავალი შარავზის ეს გრძელი სარბიელი, მაგრამ იმდენად გაიცსკროვნებულია ის თავის ხელობის სისპეტაკეში, რომ მას არ აზინებს დაბრკოლებანი და მედგრად, მტკიცედ განავრძობს ასახულ გეზის განაღდებას.

მთლიან ქართულ ეროვნულ მუსიკის ერთ-ერთ დაუშრეტელ ნაქად-წყაროთ ჩაითვლება სამეგრელო თავისი მუსიკა-გალობით, რომელიც ნიჭიერ-კომპოზიტორ მ. ბალანჩიშვილის აზრით: „შემქნელია სიყვარულის და ეროტიული სინაზის, მოქანტულობის გამომხატველი ეს კლასიური კლთხეა ქალური სილამაზის“ აი სწორეთ სამეგრელოს მუსიკა-გალობის ეს ერთგვარი ამოცანისებური ნიშანდობლობაც-გადავივალა, გამოამხურა ძუკუ ლოლუამ.

მან შესძლო ჩასწვდომოდა ერის სულიერ წილის, მის გაცდებს, უშუალოდ ეგრძნო მისი ზრახვანი, დამალული საიდუმლოებანი და შესაფერი აწონ-დაწონის შემდეგ გადაეშალა ის ფართე საზოგადოებისათვის, ამით მან მთლიან ქართულ სამუსიკო დარგში თავისი შესამჩნევი წვლილი შეიტანა და მით საშუალება მოეცა ყველა ქართველს ეყვარათ ეროვნულ-ხალხოსნურ შემოქმედების ნაკადს.

ცხადია, მისმა ასეთმა სამსახურმა ჰპოვა გ-

მოახილი ერის ბურჯის, მშრომელთა მასის, გულში და დღეს ზემოთ უმასპინძლებდა.

სალამი ჩვენს იუბილარს!

სალამი მის სპეტაკ იდილს!

მ. ოდიშელი.

დღეა ქალაქი.

28-VI.

აუკუ ლოლუა

(ბიოგრაფიული ცნობები)

ძუკუ ლოლუა დაიბადა 1877 წელს, აპრილის თვეში, სოფ. ქველანში (ზუგდიდის მაზრაში); მამა ადრე მოუკვდა, დედა კი-ქაშალა ჩიქვანძე განთქმული მეწონეა, მომღერალი და მომთქმელი ქალი ყოფილა იმ დროისთვის, რომელმაც პირველად ჩაუნერგა ძუკუს პირველ-დაწყებითი სწავლა-განათლება. როდესაც ადრე დაქვრივებულმა დედამ ვერ შესძლო ოჯახის გამკლავება, უფროსი ვაჟი ფოთში გადასახლდა, და უფროსი ქალიც გაათხოვა. პატარა ძუკუ ახალ-გათხოვილ დასთან ერთად გაისტუმრეს სოფ. ხორგაში (ზუგ. მ.), სადაც სიძე მძიმე სამუშაოს აკისრებდა მას.

განუსაზღვრელი იყო ძუკუს სიხარული, როდესაც ერთ მშვენიერ დღეს ფოთიდან ესტუმრა უფროსი ძმა, რომელსაც დედის სურვილით უნდა წაეყვანა ძუკუ ფოთში სწავლის მიზნით.

გვ. ცა=ცი და უდრის მეგრ. თი (იგივე მნიშვნელობა) და ბერძნულს ei. შეად.: მარკ. 5-14: რაიდი არს=ei მიი 8-23 (იქვე: რასადი ჰხედას=e ei მამიეი მეგრ.:მა-თი=მეცა, თი-თი=ისი-ცა. ათონ. კრებ. 1074 წლ: 39: რაიდი, 60: ვინძი. ვისრ. 220: ნეტარძი. დაბად. 37 14: ვითარძი.

ით. ჩანგი. 101 120, 472, 704.

ვისრ. (ქ. ცხ. იხსენიებს მის გმირებს 1185 წლ თარიღით იხ. ზემო), გვ. 452: „პირველ ჩანგი მან (=არბინმა) მოიგონა, რომე მუნით აქამდინ სასიხარულო სხვა ეგზომ ამო არავის მოუგონია, და მისგან მოგონებულობითა პირველ თვით რაბინს ჩანგობით უხმობდეს“. ბალავ. 78: ჩანგებთა ქებასა შე-ასხმიდეს.

ქ. ეგვიბი, 141: დარბაზს ეგვიბი შეგზავნა. ქ. ცხ. 294: გზავნიდის (თამარი) ოდესმე. ეგვიბსა (მარ. დედ. ნუსხა 437).

კა. თამარ „მეფე“ (ხანები 3, 4). საქართველოს ისტორიაში ერთადერთი ქალია ზედწოდებით თამარ მეფე, სხვა მეფე ქალები იწოდებოდნენ დედოფლებად: საგდუხედ დედოფალი (ქ. ცხ. 111). დინარ დედოფალი (ქ. ცხ. 210), მარიამ დედოფალი (221), ქე თევან დედოფალი (ქ. ცხ. 2-144). მხოლოდ რუსულენოვან მეფედ ხსენებული, მაგრამ ისიც მისთვის, რომ ჩათვლილია „თამარის ძედ“, სწერია (ქ. ცხ. 34: „მე-62-ე მეფე რუსულად ქე თამარ მეფეთ მეფისა“. მაგრამ მარიამის ნუსხაში (გვ. 565) ამის შესახებაც მხოლოდ ნათქვამია: „მეფე ყვეს რუსულად დასვეს საყდართა სამეფლთა და მიულოცეს მეფობა“.

კბ. ძე. (ასულის მაგიერ). ხ. 33: სხვა ძე არ ესვა მეფესა მართო ოდენ მარტო ასული. 3. 36: ჩემი ძე (თინათინი), 118: „ასული და ჩემი ძეო (თინათინი).

ქ. ცხოვრება: გვ. 306: გიორგის ძისა თამარისთვის, გვ. 349: „რუსულად ძე თამარ მეფეთ მეფისა“. შავთ. 47: „მამის ძედ არი სამ-გზინ ნეტარი“ (თამარი).

სხვაგან საქართველოს ისტორიის სიგრძელ ძე ასულის მაგიერ არსად არ გვხვდება. ოღონდ შოთა კიდევ ერთგან ასულს იხსენიებს საძეო ქალად. ე. ი. იმისთანა ქალად, რომელიც უნდა დაშთეს მამის სახლში და იყოს მის მემკვიდრედ, სწორედ ისეთად, როგორიც გიორგი მესამისთვის იყო მისი „ძე თამარი“ (ქ. ცხ. 306). შოთა ამბობს (6-498) „არს ერთი ქალი (თინათინი) საძეო. არ კიდევ გასათხოველი“.

ეს რელიგიური ისევე მიგვიყვანს იმ terminus ante quem და terminus post-ამდე, რომ „ვეფხისტყაოსანი“ არ იქნებოდა დაწერილი არც თამარის მეფობის წინა ხანს და არც მის ხელმწიფობის შემდეგ დროს, არამედ, როგორც შოთა ცხადებს მე-16 ხანაში, დაიწერებოდა მხოლოდ თამარის სიცოცხლეში და ნება-დართული იქნებოდა მის-მიერ თავის სიკვდილის წინა წლებში, და, მაშასადამე ამავე რეალების და ზემო-აღნიშნულ სხვა სარწმუნო ცნობების მიხედვით არც საწინააღმდეგო რამ უნდა იყოს შოთას თხზულების იმ 1576 ხანაში, რომელშიაც მის წინამორბედებდ გამოცხადებულია მისი მსოფლიო, იოანე შავთელი და სარგის თმოგველი. ამავე დასკვნამდე მიგვიყვანს თვით შოთას ენაც, რომლის საბაბლო არა სჩანს არა თუ თამარის მომდევნო საუკუნეებში, არამედ თვით მე-XIII-სი პირველ მეოთხედშიაც: ამ დროს მწერლების ენა, მაგ. თვით „ვეფხისტყაოსნის“ გამგრობებლისა, რუსთაველის ფოლად ენასთან შედარებით ჰგავს რალაც ჩიქორთულს.

ფოთში ჩასულია მისი ძე, რომელიც ვეფხისტყაოსანში ფიქტურადაა აღწერილი, არამედ ოჯახური მოთხოვნილებებისა ვერ უმკლავდებოდნენ... რადგან სხვა გამოსავალი არ იყო, ძუკუც მის ბედში მყოფ პატარებთან ერთად გაექანებოდნენ საღვთისკენ ტონებით და აგროვებდნენ საბარგო ვაგონებიდან გადმონატვირთი სიმინდის და ბრინჯის მარცვლებს, ჰრეცხდნენ, აშრობდნენ და ჰყიდდნენ.

შემდეგ ის შვილის სამუშაოდ საღვთისკენ სადაც კეთილდებოდა ნავთის-ქვები „ცისტერნი“ და ეძლეოდა დღიურად ექვსი შაური. აქ შეისწავლის ზეინკლის ხელობას, უბერავს საბერეველს „განოსს“, რომელშიაც ახერხებდნენ და ჰქედნენ ქვაბებისათვის საჭირო ლურსმებს, როდესაც ფოთში სამუშაო გათავდა, ძუკუ გადადის ქ. ბათუმში პირველად კერძო საფეიქრო სახელოსნოში, იმერ მანთაშევის, შემდეგ „რისტერის“ და ბოლოს „როტშელოს“- ქარხანაში, რადგან მუშები აქ გაიცლებით მეტ ფასს ღებულობდნენ. აქ ფიზიკურად დაშავების შემდეგ ის მიემგზავრება ისევ ქ. ფოთში. დედა, რომელსაც მისთვის თავდაპირველადვე სასულიერო გზა ჰქონდა

არჩეული, განსაკუთრებით ფიზიკურად დაშავების შემდეგ, იქონია მასზე გავლენა და 1891 წ. ძუკუ აახლეს გურია-სამეგრელოს მღვდელ-მთავარ გრიგოლ დადიანს, რომელსაც მაშინ ყავდა არჩეული შესამჩნევი მგალობელთა გუნდი, სადაც მონაწილეობდნენ ა. დუმბაძე, დ. ქალაგანიძე, გ. ჩიქოვანი, ალ. გელაძე და სხვ.

ძუკუ, რომელსაც თავდაპირველად ემწიროდა განსაკუთრებული ალღო გალობა-სიმღერებისადმი, იგზავნება აქედან ჯერ ხობის მონასტერში, სადაც 6 თვის მეცადინეობის შემდეგ ასრულებს სწავლას. შემდეგში თვით ახერხებს გაგზავრებას ახალი ათონის მონასტერში სლავიანურის შესასწავლად და ბოლოს დიდი ვაი ვაგლახის შემდეგ აქედან გადაიყვანება პეტუნდაში სადაც 13 თვის შემდეგ ასრულებს სწავლას. დაბრუნდა რა ფოთში, ძუკუ გაწესებულ იქნა ს. კოკში (ზუგ. მახ.). ამ სოფელში ყოფილ მას მეტის-მეტად ხელი შეუწყო სხვა და სხვა კუთხის ხალხურ ზნე-ჩვეულებას, სიმღერა-გალობას გასცნობდა; მისი მასწავლებლები იყვნენ დ. ჭალაგანიძე და გ. დგებუაძე. ამ რიგად ის თანდათან გაწერაფრდა თავის ხელობაში 1897 წელს უკვე იმდენად მომწიფდებოდა, რომ პირველად გვასმენს ქუთაისის თეატრის სცენაზე „მეგრულ-ხალხურ მომღერალთა გუნდის“ სახელით მეგრულ-აბხაზურ-სვანურ სიმღერებს.

დაწყებული ამ დროიდან, —დღემდე ძუკუ ლოლუა განავრძობს ამ საშვილისშვილო საქმეს კვლავინდებური სიამაყით და გულ მოდგინებით.

ტყაოსანი“ არ იქნებოდა დაწერილი არც თამარის მეფობის წინა ხანს და არც მის ხელმწიფობის შემდეგ დროს, არამედ, როგორც შოთა ცხადებს მე-16 ხანაში, დაიწერებოდა მხოლოდ თამარის სიცოცხლეში და ნება-დართული იქნებოდა მის-მიერ თავის სიკვდილის წინა წლებში, და, მაშასადამე ამავე რეალების და ზემო-აღნიშნულ სხვა სარწმუნო ცნობების მიხედვით არც საწინააღმდეგო რამ უნდა იყოს შოთას თხზულების იმ 1576 ხანაში, რომელშიაც მის წინამორბედებდ გამოცხადებულია მისი მსოფლიო, იოანე შავთელი და სარგის თმოგველი. ამავე დასკვნამდე მიგვიყვანს თვით შოთას ენაც, რომლის საბაბლო არა სჩანს არა თუ თამარის მომდევნო საუკუნეებში, არამედ თვით მე-XIII-სი პირველ მეოთხედშიაც: ამ დროს მწერლების ენა, მაგ. თვით „ვეფხისტყაოსნის“ გამგრობებლისა, რუსთაველის ფოლად ენასთან შედარებით ჰგავს რალაც ჩიქორთულს.

დასკვნა.

ა. შავთელი შეაქვს მხოლოდ თამარს და მის ქმარს დავით სოსლანს.

ბ. პოეტის შოთა, თანამედროვე თამარ-დავითისა, ჩვენ მიგვარჩია ავტორად თხზულებების „თამარიანის“ და „ვეფხისტყაოსნის“ რომელთაგან პირველი უნდა გამოქვეყნებულიყო დავითის სიკვდილის შემდეგ, ხოლო მეორე თამარის სიკვდილის წინა-წლებში.

გ. სპარსული ანუ ტარაილის ამბავი უნდა იყოს ამბავი უკანასკნელ სელჩუკების ტოროლისა, რომელიც მეფობდა 1177 — 1194 წლ. ამ ამბავს მოიტანდა ან თვითონ ტარაილი ან გამოგზავნიდა თავის ნათესავს რუსულად დედოფალს შემწეობის თხოვნით. დ. სპარსეთიდან თხოვნა მოვიდოდა საქართველოში მაშინ, როდესაც დავითის მიჯნულს თამარს ქართველი დიდებულები რთავდნენ რუს გიორგის, და იგი თამარის რჩევით და რუსულანის გეგმით წაიღიდა „ტარაილის“ პირად სანახავად, რომ ერთ-მანეთის დახმარებით გამოავონ ურთიერთის საქმენი.

ე. 1195 წელს ატეხილი ომი—განზრახული უნდა ყოფილიყო „ტარაილის“ დასახმარებლად, მაგრამ რაზან მისი სიმეტრ ტოლოლი მოჰკლეს 1144 წელს, ამიტომ ქართველთა ლაშქარი დაკმაყოფილდა შანქორ-განჯას აღებით და იქ ტოროლის გერმეოსს გაემგზავნა.

ვ. მიზეზად „ვეფხისტყაოსნით“ დაწერის უნდა ყოფილიყო დამტკიცება, რომ საქართველოს ტახტს მეფედ და თამარს ქმრად შემგენისო მხოლოდ ბაგრატიონი დავითი, მისი მიჯნურია.

მ. ჯანაშვილი.

პარტიული

დღეს, სალ. 2 საათ., პარტიის ცენტრალურ კლუბში დანიშნულია მემატიკის სოც.-ფედ. სტუდენტთა საზოგადო კრება. ამხანაგების დასწრება საავალდებულოა.

დღეს, სალ. 2 საათ., დანიშნულია ცენტრ. კლუბში მემატიკის სოც.-ფედ. საზოგადო კრება. ამხანაგების დასწრება საავალდებულოა.

პარტიის ცენტრალური კლუბში

დღეს, ივნისის 30-ს, დღის 2 საათზე ცენტრალურ ბიუროში (ლორესმელიძე ქ. №1) დანიშნულია მემატიკის სოც.-ფედ. საზოგადო კრება. ამხანაგების დასწრება საავალდებულოა.

დახმარება ასეთი უნდა!

ზოგიერთს ჩვეულება აქვს რომ როდესაც მის უფლებას ღიავენ, მაშინ სამართალზე და კანონებზე გაკვირვება, მაგრამ როცა თვითონ ღიავენ სხვის უფლებას, მაშინ იგივეს ყოველგვარ სამართლიანობას და ყოველგვარ „მეშინიერებას“ აღაბოთ ზომავს:

ასეთი მაგალითი მოგვცა სახელმწიფო უნივერსიტეტის ექიმის მოქ. ნ. მახვილძემ. მისი მოვალეობა ავადმყოფი სტუდენტები გასინჯოს და სტუდენტური ამდმყოფის შინ შესაფერისი დახმარება გაუწიოს. ავადმყოფმა სტუდენტმა რომ მიმართოს რომელიმე ჩვენს პროფესორს გასინჯავათ, ჩვენის აზრით ისინი ხელს გაუწვდიან ისედაც წელში გატეხილ სტუდენტობას. ეს თუ ასეთი, მაშინ შინ გაქვს უფლება თუ რა მოვთხოვთ ბ. ნ. მახვილძეს, რომელიც სპეციალურად დანიშნულია ამასათვის, რომ სტუდენტური ავადმყოფ-სტუდენტთან მივიდეს, და შესაფერისი დახმარება გაუწიოს.

ოცობედ დღის წინათ ავთ გახდა ტფილისის სახელმ. უნივერსიტ. სოციალურ-ეკონომიურ ფაკულტეტის მე-3-ე კურსის სტუდენტი აპოლონ ხეივანის. მაშინათვე მივხატეთ ექიმს. უკანასკნელმა სამი დღის შემდეგ მოგვცა საბოლოო დასკვნა, მუცლის სახაღია და საავადმყოფოში უნდა მოთავსდეს. მაშინ მივმართეთ სახ. უნივერსიტეტის ექიმს ბ. ნ. მახვილძეს, რათა გაეცინჯა ავადმყოფი და გაეწერა საავადმყოფოში (სტუდენტის საავადმყოფოში უფასოთ მოთავსება შეუძლია მხოლოდ უნივერსიტეტის ექიმს). პირველ დღეს სახლში არ დამხვდა, მაშინ გვხოვეთ მის ბიძას პირადად გადავცა ექიმისათვის, ჩვენი თხოვნა (მისამართი დაფუტოვება).

მეორე დღეს ისევ მივმართეთ, ავადმყოფობა ძლიერდებოდა, სიცხე თან და თან მატულობდა.

სხვა ღა სხვა

ავტომობილების მრეწველობა იტალიაში. 20—30 აპრილამდე მილანში მოწყობილი იყო იტალიის მრეწველობის გამოფენა, გამოფენის ყველა სხვა განყოფილებებს შორის უმთავრესი ადგილი ეკუთვნის ავტომობილების განყოფილებას, როგორც თავის სიდიდით, ისე მრავალსახიანობით. ამ განყოფილების ორგანიზაცია, ექსპონატების რიცხვი და ღირებულება იტალიის ავტომობილების მრეწველობის მდგომარეობის საკმაო სურათს იძლევა. ავტომობილების განყოფილების ასეთი განსაკუთრებული ადგილი გამოვლენაზე, დამამტკიცებელია იტალიის ავტომობილების მრეწველობის ინტენსიური განვითარებისა უკანასკნელი წლების განმავლობაში; სტანდების სამი მეოთხედი წარმოადგენს ეროვნულ წარმოების ნიმუშებს.

ავტომობილი იტალიაში ამ ემად არის მიმოსვლის და გადახრების მთავარი საშუალება, ის არის აგრეთვე ინგლისში, საფრანგეთში, ესპანეთში და ამერიკაში გასატან საკონსტრუქციო ერთ-ერთი ძირითადი საგანი.

აგრეთვე ფართოდ იყო წარმოდგენილი გამოფენაზე მოტოციკლების წარმოება, აქაც სჩანდა ტენიისა და ესტრეტის შეთანხმება.

უნდა აღინიშნოს, რომ იტალია ავტომობილების და მოტოციკლების საერთაშორისო წარმოების ავანგარდში სდგას, მას კონსტრუქტორები დიდი რიცხვი ჰყავს, რომელთაც ქვეყნის პირობების მიხედვით, ანგარიში უნდა გაეწიათ ცუდ გზებისა და მთის ბუნებისათვის, ამიტომ ავტომობილების ყოველგვარ გზებისა, აღმართებისა და დაღმართებისა

ბიუროკრატია

ჭიათურა. კვირას, 17 ივნისს, ჭიათურის თეატრში გადაუხადეს დიდის ამბით 30 წ. სასცენო მოღვაწეობის იუბილე მსახიობ-დრამატურგს მ. დადიანს. ამ საღამოთი წარმოდგენილი იყო მისივე პიესა „გუშინდელი“, რომელშიც იუბილარი ასრულებდა მახრის უფროსის გერგელის როლს. წარმოდგენის გათავისების დამატარა მილოცვები იუბილარის მხარეთეს ფულით საჩუქრები, ჯაყელმა, ი. ვარაზაშვილმა, ს. ლევაშამ, და საზოგადოებ-

სარჩევად. ამხ. დასწრება საავალდებულოა. რაიკომის მდივანი: სირაძე.

დღეს, ივნისის 30-ს სალ. 5 საათზე დანიშნულია მესამე რაიონულ ორგანიზაციის წევრთა და კანდიდატთა საერთო კრება პარტიულ ბიუროში (კახეთის მოედანი № 2). განსახილველია საკონფერენციო საკითხები. ამხანაგების დასწრება აუცილებელია.

რაიკომის პ. მდივანი სეფერთელაძე.

გუშინდლისათვის განზრახული 1-ლი რაიონის (მე 11 და 12 სამილ. უბნის) პარტიული ამხანაგების კრება გადადებულია დღეისათვის, ივნის 30, სალ. 7 საათზე. პარტიულ ცენტრ. კლუბში.

მაგრამ უარით გამომისტუმრა, მესამე დღეს მითხრეს, ექიმი შინ არ არისო. შევხვეყნეთ: სტუდენტი სიკვდილის პირზე და სჭირია ბნი ექიმის მოსვლა.

მეოთხე დღეს ავადმყოფობამ უალრეს წერტილს მიაღწია. მივედით ისევ, მაგრამ მაშინაც უარით გაგვისტუმრა. ამხანაგის საშინელი მდგომარეობამ და მასწავლებლის ასეთი უდიერ მოქცევამ წერს გადამწყვეტ და დავემუქრე, რომ მივმართავ პროფესორთა საბჭოსა და სწავლა-განათლების კომისიარატი მეთქი. ჩემს მუქარაზე კაბინეტიდან მიპასუხა ბ-ნ მახვილძემ „რას მაძლევინ, რომ ვი-რბინოვო.“

მხოლოდ მეხუთე დღეს იკადრა მობრძანება, გასინჯა ავადმყოფი და გაწერა საავადმყოფოში. 20 ივნისის ღამის 12 საათზე დაუდევრობისა მოუფლელობისა გამო ამხანაგი სამუდამოთ გამოეთხოვა წუთისოფელს.

ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტობა კარგათ იცნობს სტ. აპ. ხეივანისა. ის იყო ერთი უნივერსიტეტის ახალგაზრდათაგანი ჩვენს წერხში. ხეივანისა დაკარგვით ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა დაკარგა მეცნიერულ დარგში ერთი მუშაკთაგანი. მე აქ არ შეგვხვები მის ნაშრომს, რაც თავის დროზე იქნება გამოქვეყნებული, მაგრამ უიმისოდაც კარგათ იცნობს სოც.-ეკონომიური ფაკულტეტი თავის უნივერსიტეტში, რომელიც დღეს დაუდევრობის მსხვერპლი გახდა. ვინ იფიქრებდა, რომ ისევ ჩვენი მასწავლებელი ასეთ გულქვაობას გამოიჩინდა ასეთ სასიკეთლო სტუდენტის მიმართ.

გაზეთის ფურცლებზე არ გამოვქვეყნებდი ასეთს უპატიებელ საქციელს „მასწავლებლისა“, და ან ასეთ საქციელისათვის სეინილისი ქენჯინდეს ბ. ნ. მახვილძეს..

მ. ლევაშა.

ლიარმა სიამოვნებით მიიღო და თხოვნა აუსრულა მას სოფელში მისვლისას გაუმართეს შესანიშნავი გრანდიოზული შეხვედრა: გაუმართეს ბანკეტი, რომელსაც მთელი სოფლის საზოგადოება დაესწრო. აგრეთვე მრავალი გრანდიოზური სიტყვები იქნა წარმოთქმული.

ყოფილი „კრუჟიკი“. 1 ივნისიდან იხსნება ტფილისის „კრუჟიკის“ ბაღში ომში დასახირობულთა კლუბი, სადაც ზაფხულის განმავლობაში გაიმართება ქართული წარმოდგენები. ქართული დრამატული წრის შედგენის შესახებ. ამ ემად მოლაპარაკებას აწარმოებენ მსახიობ ა. გუგუშვილთან.

ლოტბარის პარტიული

დიდი ხანია, რაც ჩვენს საზოგადოებას ხმა შეწყობილი და სასიამოვნო ხალხური სიმღერა არ გაუგია.

დღევანდელ მომღერალთა გუნდის მიერ შესრულებულ სიმღერებს, აშკარად ეტყობა უხელმძღვანელობა.

ეს იმის ბრალია, რომ ჩვენს ქალაქში არ მოიპოვება ლოტბარი, დირიჟორი, ისეთი, რომელსაც ჰქონდეს ლოტბარობის უნარი.

ლოტბარი ამა თუ იმ გუნდისა უნდა იყოს ღირსეულად მომზადებული, რასაკვირველია, მუსიკალურის მხრივ; ზედ მიწვევით მცოდნე თავის ერის, და თუ გენდით, სხვა ერის მუსიკისაც; გარდა ამისა პრაქტიკული ცოდნაც უნდა ჰქონდეს, უმთავრესი კი—ნიჭი ლოტბარობისა.

დღეს, ყოველ ფეხის გადადგმაზე, შეხვედრებით ხელმძღვანელს (აქ გვულისხმობს როგორც გუნდის, ისე ორკესტრის ხელმძღვანელს). გუნდიც მრავალია, მაგრამ რომ არ იყოს ის სჯობიან.

სწორად გაიგონებთ:

—რა უხელოობაა, გუნდი არ გყავს და თუ არის, მისი მოსმენა არ შეიძლებაო.

—ჩვენ, ქართველებს, მუსიკალურ ხალხს ნუ თუ რიგიათ გუნდი არ უნდა ჰყავდესო.

დღეს რა, იქნება ისეთი დროც დადგეს, დღევანდელი გუნდის მიერ შესრულებული სიმღერები, შემდეგ წლების გუნდთან შედარებით, ბეთჰოვენის მე-9-ე სიმფონიად მიიღონ.

რამდენიც ხანი გავა, იმდენად ლოტბარების რიცხვიც გამრავლდება, გუნდი თანდათანობით იმატებს, მხოლოდ სიმღერები დაჰკარგავს თავის ელფერს, ორიგინალიობას და შესრულებას უნდაც ლაპარაკი ზედმეტი იქნება.

ამას ერთი გამოსავალი აქვს. ეს ის, რომ სახელმწიფოში, სადაც ორი კონსერვატორია, რამდენიმე სამუსიკო სასწავლებელი, ურიცხვი სტუდია არსებობს—მოეწყოს ლოტბართა მოსამზადებელი კურსებიც.

იქ შევიდოდა ყველა ნიჭიერი ახალგაზრდა, ვინც ლოტბრად მომზადებას ისურვებდა.

ამას მე განსაკუთრებით ავნიშნავ, რადგან ვინც ხელს იქნებს ლოტბარად არ ღელა.

უფრო დიდი დანაშაული მოუძიო ჩვენ სერვატორიების მეთაურს. ვინაიდან ლოტბარად არ მოუვიდათ სალოტბარო კურსების გ. დღეს, როდესაც სამკოთა მთავრობა დიდად ემსახურება ხელოვნების გაფუჭებას, ბას, ნუ თუ წინააღმდეგი იქნებოდა ხსენ. კურსების გახსნისა?

როგორც ვაქცობ, სამუსიკო ხელოვნება თავში მდგომთ არა სურთ თავის შეწყენა, იძლება ამაზე არც კი უფიქრაოთ. გადხედოთა შორს, დათვალიერონ სკოლები, გუნდები, მაშინ იკარგონ თავიანთ მიუტყვემელ შეცდომები აზრის სიმართლეს სხვათა შორის დეგი მაგალითიც დასატყუონ.

მუშა-მოსამსახურეთა ერთ-ერთი შენობაში, ღენჯერზე შევნიშნე, იმართება, „რეპერტუარი“ პირველი მათი საფარჯიშო ნომერი არის „ნაციონალი“, რომელიც წამების ჯვარზედ ღვს: ეტყობა გუნდს სიმღერების შესწავლის ვილი აქვს, ხმებსაც არა უშავსრა, მაგრამ თუ მძლავრით არ უფარგათ, მათ რა ჰქნან. ხიწყებენ, ხან ისევ მალა-დაბლა, მაგრამ არ არ გამოდის ყვირილის მეტი. აქ აშკარაა ძღვანელის უფარგისობა.

თვით „ინტერნაციონალი“, როგორც პირველი ნაწარმოები გვარიანია კარგად რომ ღელდეს, მაგრამ სად გაიგონებ ასეთ შესრულ. ჯერ-ჯერობით ამით ვათავებ ჩემს აზრს (წერილს) შემდეგში კი შევეხები იმას, რადგან ჩვენი ახალგაზრდობა, ნორჩი თაობა ირო და უფარგის სიმღერის მასწავლებლებს ლოტბარების ხელში, რომლებიც ქუჩაში გასიმღერებთ რყვნიან ბავშვებს, საშვილიშე უბრწიან და ახალგაზრდებს სმენას.

გიორგი სვანიძე

ნაილაგი რედაქციის მიმართ

ამხ. რედაქტორი!

გთხოვთ თქვენ გაზეთში ადგილი დაუშვად განცხადებას; ჩვენ დღემდე არავითარ ლიტერატურულ პარტიას არ გეკუთვნოდით, დღეს რომ მემატიკის სოციალისტ-ფედერალ საზოგადოებრივი პარტია არის ქვემარტივი დი მშრომელი ხალხის ეროვნულ-სოციალისტ ინტერესების. ამიტომ სულით და გულით. თდებით ამ პარტიას და გემსახურებით მის იდგანოცილებას.

სტუდენტები: ნიკოლოზ ა. მალაფერი, გალაქტიონ გ. ბრეგაძე.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია. გამომცემელი—მთავარი კომიტეტი.

ამიერ-კავკასიის რკინის გზათა

სამმართველო

ა ც ნ ო ბ ა ზ ს

ყველა სახელმწიფო დაწესებულებებს, კოოპერატიულ ორგანიზაციებს, კერძო პირებს და ცალ-ცალკე ბაღების მფარველებს,

რომელნიც დაინტერესებული არიან ხიხისა და ბოსტნეულის გახმობაში, რომ მიმდინარე სეზონში ამიერ-კავკასიის ფარგლებში განზრახულია მოეწყოს

ხილისა და ბოსტნეულის გახმობა

მატარებელის, ექსპლუატაცია რომელსაც ყოველგვარი საქარხნი მოწყობილობა ექნება ნედლი მასალის მექანიკურად გადამუშავებისათვის (ალუბალი, ჭერამი, უნაბი, ატამი, ვაშლი, კარტოფილი, სტაფილო და სხვა ხილი და ბოსტნეული) გამხმარ პროდუქტებში.

1) ნედლი მასალა შეიძლება ჩაბარებულ იქნეს გადამამუშავების ღირებულებების გადახდით, მაგრამ არა უმეტეს ერთი მანეთისა თვითნებ ფუთ გამხმარ პროდუქტებზე; იმ ხილისა და ბოსტნეულისათვის, რომელთა გასავალის პროცენტი დიდია, გადამამუშავების ფასი შეიძლება თანაბრად შემცირებულ იქნეს.

2) გადამამუშავების ფასი შეიძლება გადახდილ იქნეს თანაბარი ღირებულების ნედლი მასალით ან ნაწილობრივ ფულით და ნედლი მასალით.

3) შემკვეთებს მთელი რიგი შეღავათებისა ეძლევათ ტარანსპორტირებისა, შენახვისა, რეალიზაციისა და ფრახტის გადახდაში, აგრეთვე ეძლევათ სესხი გადამამუშავებულ პროდუქტის გირაოს ქვეშ.

4) ტარის შეძენის სიამოვნებისათვის, რომელიც დამზადებულ პროდუქტის ჩასაწერად არის საჭირო, ხილისა და ბოსტნეულის გახმობის მატარებელი ყუთების დასამზადებლად ღებულ ლობს შეკვეთებს კლიენტებისათვის ხელსაყრელ პირობებში. მატარებელი იღებს შეკვეთებს აგრეთვე მორისა და ფიკრების დასახერხებლად, ხმელ ხელსაწყოების რემონტისათვის და ხორბლულ პროდუქტების დასაფუტელად; ყველა ეს საშუალება შესრულებული იქნება მატარებლის დამხმარე მოწყობილობის საშუალებით; ყველა იმათ, ვისაც სურს მატარებელი სარგებლობა, წინადადება ეძლევათ თავის დროზე შეიტანონ განცხადება, რადგან შეკვეთების შესრულება ხდება რიგის წესით და იმ რაიონების შეთანხმებით, სადაც მატარებელმა უნდა იმუშაოს.

ცხონებისათვის უნდა მიმართოთ ამიერ-კავკასიის რკინის გზათა სამმართველოს, მისი ნომიერ სამსახურს (საღატორის ქ. № 1, მე-2 სართული, ოთახი № 57).

5—5

№ 378.